

APLICATIU

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	DINÀMIQUES TERRITORIALS I DEL PAISATGE
Codi	28177
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Curs 2010-2011. 1r. Semestre
Horari	Dilluns i dimecres de 15 a 16:30 h.
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a Albert Pèlachs Mañosa

Departament Geografia

Universitat/Institució Universitat Autònoma de Barcelona

Despatx B9-1016

Telèfon (*) 93 586 80 57

e-mail Albert.pelachs@uab.cat

Horari d'atenció Dilluns i dimecres de 11:30 h-13:00 h.
Amb cita prèvia els mateixos dies de 16:30 h a 18:00 h.

2. Equip docent

Nom professor/a Albert Pèlachs Mañosa

Departament Geografia

Universitat/Institució Universitat Autònoma de Barcelona

Despatx B9-1016

Telèfon (*) 93 586 80 57

e-mail Albert.pelachs@uab.cat

Horari de tutories Dilluns i dimecres de 11:30 h-13:00 h.
Amb cita prèvia els mateixos dies de 16:30 h a 18:00 h.

(Afegeix tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

Haver superat les assignatures de Geografia Física, Geomorfologia, Biogeografia, Clima i Aigües i Sistemes d'Informació Geogràfica.

Atenció! ÉS MOLT IMPORTANT TENIR CONEIXEMENTS BÀSICS/MITJANS DEL SIG MIRAMON.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura està pensada per tal que l'alumne sigui capaç de reconèixer els principals trets teòrics de les diferents "escoles" geogràfiques que han influenciat els estudis de paisatge actuals. En acabar, l'alumne serà capaç d'analitzar i interpretar un paisatge posant especial atenció en la seva dinàmica i els diferents elements que el componen a partir de les eines que l'observatori del paisatge ha desenvolupat per dur a terme els Catàlegs de Paisatge de Catalunya.

D'aquesta manera, l'assignatura *Dinàmiques Territorials i del Paisatge* es proposa tres tipus d'objectius formatius clarament diferenciats i que es basen en sis categories de complexitat cognitiva creixent: coneixement (1), comprensió (2), aplicació (3), anàlisi (4), síntesi (5) i avaluació (6). Per això, a cadascun dels objectius descrits a continuació se'ls ha assignat una categoria cognitiva determinada.

4.1 Objectius de coneixement. Els estudiants seran capaços de:

1. Enumerar, identificar i explicar breument les principals escoles de paisatge que han influït la geografia espanyola (1)
2. Explicar i interpretar informacions gràfiques i escrites útils per a l'estudi del paisatge geogràfic modern (2)
3. Aplicar el model GTP a un estudi de cas concret (3)
4. Formular propostes d'actuació en base a un conflicte territorial a resoldre (4 i 5)
5. Avaluar els aspectes positius i negatius de l'estudi de cas plantejat (6).

4.2. Objectius d'habilitats. Els estudiants seran capaços de:

1. Aplicar tècniques d'anàlisi en base a la cartografia digital treballada (3)
2. Aplicar programes adequats a la presentació de materials gràfics i escrits en públic (3)
3. Explicar de forma analítica i sintètica un paisatge (4)
4. Disenyar i formular propostes d'actuació en front a un problema territorial (5 i 6)

4.3. Objectius transversals. Els estudiants seran capaços de:

1. Formular propostes en públic amb una expressió oral i escrita correctes (5).
2. Gestionar informació i tractar-la críticament (6).
3. Treballar amb un nivell elevat de qualitat científica i ètica (5 i 6)
4. Capacitat per a resoldre problemes (4, 5 i 6)

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE3. Actuar i intervenir en el territori i en la seva gestió, mostrant el caràcter aplicat i experimental de la formació geogràfica
Resultats d'aprenentatge	Interpretar les dinàmiques territorials i del paisatge.
Competència	CE4. Comprendre les relacions espacials a diferents escales territorials, a través de les relacions entre natural i societat, i a través de la dimensió temporal
Resultats d'aprenentatge	Interpretar els canvis en el paisatge a través de les relacions espacials a diferents escales territorials a través de les relacions entre natura i societat
Competència	CE5. Dominar les diverses formes d'adquisició i gestió de la informació geogràfica com a instrument d'interpretació territorial i, en especial, dels mapes i de les imatges d'observació de la Terra
Resultats d'aprenentatge	Classificar els diferents mètodes d'adquisició d'informació geogràfica com a instrument d'interpretació del paisatge
Competència	CE7. Analitzar i interpretar paisatges
Resultats d'aprenentatge	Descriure i interpretar els canvis en el paisatge
Competència	CE11. Aplicar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe del territori
Resultats d'aprenentatge	Combinar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe sobre el medi físic.
Competència	CT6. Resoldre problemes i prendre decisions
Competència	CT7. Projectar i aplicar coneixements a la pràctica
Competència	CG2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom

6. Continguts de l'assignatura

Seguint els principis teòrics en els que es fonamenta l'estudi del paisatge geogràfic es farà un treball pràctic aplicat que consistirà a aplicar el principis de la Llei 8/2005 a partir dels quals s'han elaborat els catàlegs de paisatge de Catalunya. Per això, els continguts de l'assignatura s'estructuren en fases operatives d'un treball que es vol assimilar a les diferents etapes d'elaboració dels catàlegs.

Fases Operatives del treball	Unitats Docents	Temes
1. La teoria i la pràctica del paisatge	UD 1. Fonaments teòrics	Tema 1. Definició de Paisatge. Escoles i tendències geogràfiques
	UD 2. La Normativa del Paisatge.	Tema 2. El conveni europeu del paisatge i el seu desenvolupament. Normes i principis.
2. Identificació i caracterització del paisatge	UD 3. Les Unitats de Paisatge	Tema 3. Les unitats de paisatge
	UD 4. La Dinàmica espacial i temporal del paisatge	Tema 4. La Geohistòria
3. Avaluació del paisatge	UD 5. Valoració del Geosistema	Tema 5. La valoració (reconeguda) del sistema natural
	UD 6. Valoració del Territori	Tema 6. Els valors productius (espai socioeconòmic)
		Tema 7. Les activitats humanes i els Usos del Sòl
	UD 7. Valoració del Paisatge	Tema 8. Els valors estètics i socials

7.- Metodologia docent i activitats formatives

La metodologia docent per a desenvolupar els continguts de l'assignatura estan pensades per a ser realitzades en grups d'entre 2 i 3 persones i es basaran en les següents activitats formatives :

Part teòrica

- Lectura de textos.
- Debat, discussió i anàlisi crítica de les lectures i treballs realitzats.
- Recerca d'informació geogràfica per a l'elaboració del treball de curs.

Part pràctica

- Treball de camp col·laboratiu basat en sortides per a l'estudi de les unitats de paisatge i l'anàlisi de patrons, així com tots aquells elements que puguin servir per completar l'estudi de la dinàmica territorial del paisatge que s'analitza.
- El wiki (web de treball col·laboratiu) permet fer una avaluació continuada dels exercicis i un seguiment personalitzat a partir de la "llibreta de curs" <https://wiki.uab.es/>
- Elaboració de pràctiques mitjançant SIG per al desenvolupament del treball de curs.

		COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES					COMPETÈNCIES TRANSVERSALS		COMP. GLOBALS	METODOLOGIA ENSENYAMENT APRENENTATGE
Activitats formatives		CE3	CE4	CE5	CE7	CE11	CT6	CT7	CG2	
Activitat dirigida (15%ECTS=22,5 hores)	Classes teòriques		X	X	X					Exposició oral del professor/a.
Activitat supervisada (30%ECTS=45 hores)	Pràctiques d'aula i sortides de treball de camp dirigides pel professor/a			X		X				Realització de pràctiques utilitzant el programari específic i bibliografia recomanada
	Pràctiques autònomes en el camp dirigides pel professor/a	X		X				X		Excursions guiades i informe de valoració d'aquestes
Activitat autònoma (50%ECTS=75horas)	Realització de pràctiques i treballs					X	X	X	X	Exercicis pràctics realitzats per l'estudiant
	Estudi personal						X	X		Estudi dels continguts tant teòrics com pràctics
Avaluació (5%ECTS=7,5 hores)	Avaluació		X	X	X	X				Exàmens

Competències

- CG2 Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- CT6 Resoldre problemes i prendre decisions
- CT7 Projectar i aplicar els coneixements a la pràctica
- CE3 Actuar i intervenir en el territori i en la seva gestió, mostrant el caràcter aplicat i experimental de la formació geogràfica
- CE4 Comprendre las relaciones espaciales a diferents escales territorials, a través de las relaciones entre natura i societat, i a través de la dimensió temporal
- CE5 Dominar les diverses formes d'adquisició i gestió de la informació geogràfica com a instrument d'interpretació territorial i, en especial, dels mapes i de les imatges d'observació de la Terra
- CE7 Analitzar i interpretar els paisatges
- CE11 Aplicar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe del territori

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	22,5	Assoliment de totes les competències de continguts

Supervisades

Classes pràctiques i sortides de camp	45	Assoliment de totes les competències pràctiques i aplicades
Avaluació	7,5	Exàmens teòrics parcials i entrega de pràctiques "clau" durant el curs

Autònomes

Treball autònom a partir de lectures i finalització de les pràctiques	75	Assoliment de totes les competències professionalitzadores
Total	150	

8.- Avaluació

Alerta!

L'avaluació només pot ser continuada perquè no és possible fer aquest treball entre el juny i el setembre sense l'ajuda i el material que facilita el professor durant el curs.

Per tant, la segona convocatòria només us serà útil si heu participat en aquesta assignatura al llarg del curs i servirà per a completar la feina feta entre setembre i febrer. Entre febrer i juliol no hi haurà el suport del professor i si existeix només serà per a casos molt excepcionals, a determinar pel professorat i mai per al conjunt de tota la matèria.

L'avaluació final es farà en base a les següents evidències d'aprenentatge i d'una forma totalment continuada:

1) Part pràctica = 80% de la nota.

Inclou les següents evidències:

a) Entrega al llarg del curs de les pràctiques realitzades durant l'horari de treball supervisat i completades en l'horari de treball autònom (60%).

b) Entrega d'un treball final de curs en forma de presentació de *power point* i un tríptic en paper resum de les pràctiques realitzades (20%).

2) Part teòrica = 20% de la nota.

Inclou les següents evidències:

a) Dos exàmens durant el curs (15%)

b) Participació i discussió en els espais de debat i a la classe (5%)

Per aprovar l'assignatura s'ha d'arribar a l'aprobat (5) en cadascuna de les parts globals de l'assignatura. No entregar alguna de les parts del treball de curs implicarà tenir un no presentat.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Examen parcial 1. Unitats Docents: 1, 2, 3 i 4 i entrega del mapa d'unitats de paisatge	0,75	S'espera que l'alumne sigui capaç de conèixer la teoria i pràctica del paisatge i pugui desenvolupar una identificació i caracterització del paisatge
Examen parcial 2. Unitats Docents: 4, 5, 6, 7 i entrega dels mapes de dinàmica territorial i usos del sòl, així com el de patrons.	0,75	S'espera que l'alumne sigui capaç d'avaluar un paisatge en base als principis del model GTP.
Presentació oral en power point i entrega de tríptic resum de les pràctiques Cal entregar totes les pràctiques de curs	1,5	L'alumne ha de ser capaç de fer una defensa oral del treball de curs desenvolupat en base a tots els exercicis pràctics i les etapes d'Identificació i Caracterització, Avaluació, Objectius de Qualitat Paisatgística i Mesures i propostes d'actuació.

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia. Lectures obligatòries

Unitat Docent 1

Bertrand, G. (2001). "Le paysage et la géographie: un nouveau rendez-vous". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 50, p. 57-68.

Martínez de Pison, E. (1998). "El concepto de paisaje como instrumento de conocimiento ambiental". *Paisaje y Medio Ambiente*. Salamanca, Fundación Duques de Soria, Grupo Endesa y Universidad de Valladolid: 9-28

Muñoz, J. (1998). "Paisaje y Geosistema. Una aproximación desde la geografía física". *Paisaje y Medio Ambiente*. Salamanca, Fundación Duques de Soria, Grupo Endesa y Universidad de Valladolid: 45-55.

Unitat Docent 2

Ley 8/2005 de 8 de junio de protección, gestión y ordenación del paisaje

Nogué, J. y Sala, P. (2009). "Los Catálogos de Paisaje". En: Busquets, J. y Cortina, A. (editores). *Gestión del paisaje. Manual de protección, gestión y ordenación del paisaje*. Barcelona, Ariel: 397-426.

Unitat Docent 3

Bolòs Capdevila, M. y Gómez Ortiz, A. (2009). "La Ciencia del Paisaje". En: Busquets, J. y Cortina, A. (2009). *Gestión del paisaje. Manual de protección, gestión y ordenación del paisaje*. Barcelona, Ariel: 165-180.

Pérez-Chacón, E. (2002). "Unidades de Paisaje: Aproximación científica y aplicaciones". En: Zoido, F. y Venegas, C. (coordinadores). *Paisaje y ordenación del territorio*. Sevilla, Junta de Andalucía. Consejería de Obras Públicas y Transportes y Fundación Duques de Soria: 122-135.

Serra, J.M.; Pèlachs, A.; Ninyerola, M.; Llorens, J.; Cristòbal, J.; Vera, A. (2008). "El GTP com a mètode per al disseny d'unitats de paisatge". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 65: 155-167.

Unitat Docent 4

Pèlachs, A. (2006). "Algunes reflexions sobre geografia, paisatge i geohistòria ambiental". *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 48: 179-192.

Badia, A.; Cristòbal, J.; Cunill, R.; Pèlachs, A.; Serra, A. (2008). "L'estudi del canvi d'usos del sòl a partir de la georeferenciació de tres fonts d'informació gràfiques dels anys cinquanta: un exemple als Pirineus de Lleida". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia* 65: 3-14

Unitat Docent 5

Pino, J.; Rodà, F.; Guirado, M. (2006). "La ecología del paisaje y la gestión de la matriz de espacios abiertos". En: Mata, R. y Tarroja, À. (coord.) *El paisaje y la gestión del territorio*. Barcelona, Diputació de Barcelona: 61-78.

Vila, J.; Varga, D.; Llausàs, A.; Ribas, A. (2006). "Conceptos y métodos fundamentales en ecología del paisaje (*landscape ecology*). Una interpretación desde la geografía. *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 48: 151-166

Unitat Docent 6

Cortina, A. (2009). "La dimensión económica del paisaje". En: Busquets, J.; Cortina, A. (coord.) *Gestión del paisaje. Manual de protección, gestión y ordenación del paisaje*. Barcelona. Ariel: 253-273

Pallarès, M.; Tulla, A.F.; Badia, A.; Vera, A.; Serra, P. (2004). "Taxonomías de áreas del Pirineo Catalán: Aproximación metodológica al análisis de variables socioterritoriales". *Geofocus* 4; p. 209-245.

Unitat Docent 7

Roger, A. (2000). "Els Protopaisatges". En: Roger, A. *Breu tractat del paisatge. Història de la invenció del paisatge i denúncia dels malentesos actuals sobre la natura*. Barcelona. La Campana: 53-69.

Nogué, J. (2006). "La producción social y cultural del paisaje". En: Mata, R. y Tarroja, À. (coordinadores). *El paisaje y la gestión del territorio*. Barcelona, Diputación de Barcelona: 135-142.

Lectures de suport a les diferents unitats docents

Aguiló, M. et al. (2004). *Guia para la elaboración de estudios del medio físico: contenido y metodología*. Madrid, Ministerio de Medio Ambiente.

Berque, A. (1995). *Les Raisons du paysage. De la chine antique aux environnements de synthèse*. Paris, Hazan

Bertrand, C.; Bertrand, G. (2002). *Une géographie traversière. L'environnement à travers territoires et temporalités*. Paris: éditions Arguments. Traducció (2006): *Geografía y Medio Ambiente. El sistema GTP; Geosistema, Territorio y Paisaje*. Universidad de Granada.

Bertrand, G. (2008). "Un paisaje más profundo". De la epistemología al método". *Cuadernos Geográficos*, 43(2): 17-27.

Boada, M. y Saurí, D. (2002). *El canvi global*. Barcelona, Rubes editorial.

Bolòs Capdevila, M. (dir.) (1992). *Manual de Ciencia del Paisaje*, Barcelona: Masson.

Bolòs Capdevila, M. y Gómez Ortiz, A. (2009). "La Ciencia del Paisaje". En: Busquets, J. y Cortina, A. (2009). *Gestión del paisaje. Manual de protección, gestión y ordenación del paisaje*. Barcelona, Ariel: 165-180.

Burel, F.; Baudry, J. (2000). *Écologie du paysage. Concepts, méthodes et applications*. París, Edición TEC & DOC. Traducció (2002): *Ecología del paisaje: conceptos, métodos y aplicaciones*. Mundi Prensa.

Busquets, J. y Cortina, A. (2009). *Gestión del paisaje. Manual de protección, gestión y ordenación del paisaje*. Barcelona, Ariel

Cabero, V.; Vicente, L.; Martínez de Pisón, E.; Muñoz Jiménez, J.; Ortega Cantero, N.; Sanz, C.; Troitño, M.A.; Zoido, F. (1998). *Paisaje y medio ambiente*. Valladolid, Fundación Duques de Soria

Cancer, L. (1999). *La degradación y la protección del paisaje*. Madrid: Cátedra.

- Farina, A. (2006). *Principles and Methods in Landscape Ecology: Towards a Science of the Landscape*. Londres, Springer.
- Forman, R. T.T (1995). *Land mosaics: the ecology of landscapes and regions*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Gómez Mendoza, J. (2003). "Los estudios de paisaje en la geografía española". *Banco de Buenas prácticas en geografía*, 1: 5.
- Gómez, J.; Muñoz, J. y Ortega, N. (1994). *El pensamiento geográfico*. Madrid, Alianza. (1a. edició 1982).
- Gómez-Mendoza, J (Dir.). (1999). *Los paisajes de Madrid: naturaleza y medio rural*. Madrid, Alianza editorial i Fundación Caja Madrid.
- González Bernáldez, F. (1981). *Ecología y Paisaje*. Madrid, Blume ediciones.
- Guasch, C. (dir). (2008). "El Repte del Paisatge en Àmbits metropolitans". *Papers* 47.
- Jiménez Olivencia, Y. (coordinadora) (2008). "La Convención Europea del Paisaje. Desarrollos prácticos". *Cuadernos Geográficos*, 43(2): monográfico.
- Maderuelo, J. (2005). *El paisaje. Génesis de un concepto*. Madrid: Abada editores.
- Margalef, R. (1991). *Teoría de los sistemas ecológicos*. Barcelona, U. Barcelona.
- Martínez de Pisón, E. (1998). *Imagen del paisaje : la generación del 98 y Ortega y Gasset*. Madrid, Caja Madrid.
- Marull, J.; Pino, J.; Tello, E. y Mallarach, J. M. (2006). "Análisis estructural y funcional de la transformación del paisaje agrario en el Vallès durante los últimos 150 años (1853-2004): relaciones con el uso sostenible del territorio". *Àreas* 25: 105-126.
- Mata, R. y Sanz, C. (Dir.). (2004). *Atlas de los paisajes de España*. Madrid, Ministerio de Medio Ambiente
- Mata, R. y Tarroja, A. (coordinadores) (2006). *El paisaje y la gestión del territorio. Criterios paisajísticos en la ordenación del territorio y el urbanismo*. Barcelona, Diputació de Barcelona.
- Mendizàbal, E., Pèlachs, A.; Soriano, J.M. (2007). "Paisajes de Cataluña: Una propuesta para su descripción y análisis". En: Paül, V. y Tort, J. (editores). *Territorio, paisajes y lugares*. Cabrera de Mar, AGE, Galerada.
- Metailié, J.P. (1986). "Photographie et histoire du paysage: un exemple dans les Pyrénées luchonnaises". *Revue Géographique des Pyrénées et du sud-ouest*, tome 57, Fasc. 2: 179-208.
- Meyer, W.B. y Turner, B.L. [Eds.]. (1994). *Global Land-Use and Land-Cover Change*. Cambridge, Univ. Press.
- Nogué, J. (1993). "La dimensió territorial del nacionalisme". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 35: 193-201.
- Nogué, J. (2005). "Paisatge i identitat territorial en un context de globalització". *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, 60: 173-183.
- Nogué, J. (dir.) (2009). *Ciutat, Territori i Paisatge. Projecte d'innovació educativa. Materials per a l'Educació Secundària Obligatòria*. Olot, Observatori del Paisatge
- Nogué, J. y Puigvert, J.M. [Eds.]. (1993). *Geografia històrica i història del Paisatge*. Girona, Facultat de Lletres de la Universitat de Girona.
- Nogué, J., Puigbert, L.; Bretcha, L. (ed.) (2009). *Indicadors de paisatge. Reptes i perspectives. Plecs de Paisatge. Eines 1*. Olot, Observatori del Paisatge de Catalunya

- Nogué, Joan (1983). "El bosc, element clau d'un paisatge i d'una comunitat". *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2: 23-67.
- Pèlach, A.; Mendizábal, E.; Serra, J.M.; Soriano, J.M.; Serra, A. (2009). "Evaluation of protected natural reserves through GTP model. The case-study of High Pyrenees Natural Park". A: Prados, M.J. (edit.). *Naturbanización in the European Union*. London, Taylor & Francis: 225-238.
- Pino, J.; Rodà, F. (1999). "L'ecologia del paisatge: un nou marc de treball per la ciència de la conservació". *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural* 67: 5-20.
- Rafa, M. (coord). (2000). *Com funcionen les vies verdes? Un manual d'ecologia del paisatge*. Manlleu, Fundació Territori i Paisatge (traducció de LA VOLA de *How Greenways work?* de Jonathan M. Labaree)
- Roger, A. (2000). *Breu tractat del paisatge. Història de la invenció del paisatge i denúncia dels malentesos actuals sobre la natura*. Barcelona. La Campana
- Roger, A. [Dir.]. (1995). *La théorie du paysage en France (1974-1994)*. Seyssel, Champ Vallon.
- Roma, F. (2000). *Els Pirineus maleïts*. Barcelona, Alta Fulla.
- Rougerie, G.y Beroutchachvili, N. (1991). *Géosystèmes et paysages: bilan et méthodes*. París, Armand Colin.
- Tello, E. (2006), "La transformació del territori antes y después de 1950: un lugar de encuentro transdisciplinar para el estudio del paisaje", *Areas, Revista internacional de Ciencias Sociales* 25. Universidad de Murcia. 5-11.
- Turner, B.L., Sal, A.G., Bernáldez, F. y Castri, F di (eds.). (1995). *Global Land-Use Change: A Perspective from the Columbian Encounter*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- Turner, M.G.; Gardner, R.H.; O'Neill, R. (2001). *Landscape ecology in theory and practice*. Nueva York: Springer-Verlag.
- Zoido, F. y Venegas, C. (coordinadores) (2002). *Paisaje y ordenación del territorio*. Sevilla, Junta de Andalucía. Consejería de Obras Públicas y Transportes y Fundación Duques de Soria

Enllaços web

- <http://biodiver.bio.ub.es/orca/index.html>
- http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/arees/territori/paisatge/cartes_paisatge/ [9-10-2009]
- <http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/arees/territori/paisatge/> [9-10-2009]
- <http://www.upo.es/ghf/giest/> [6-10-2009]
- <http://www.ecologie.gouv.fr/Convention-europeenne-du-paysage.html> [6-10-2009]
- http://web.uam.es/personal_pdi/filoyletras/rmata/docencia.html [6-10-2009]
- http://mediambient.gencat.cat/cat/el_departament/cartografia/ [13-10-2009]
- <http://www.creaf.uab.es/mcsc/> [13-10-2009]
- <http://www.tesisenxarxa.net/TDX-0510105-083923/> [14-10-2009]
- http://mediambient.gencat.cat/cat/el_departament/cartografia/ [13-10-2009]
- http://mediambient.gencat.cat/cat/el_medi/habitats/inici.htm [13-10-2009]
- <http://www.geocities.com/francescroma/tesis.html> [15-10-2009]
- <http://www.catpaisatge.net/cat/index.php>
- <http://www6.gencat.net/mediamb/protnat/scripts/index.asp> [13-10-2009]
- <http://mediambient.gencat.cat/cat/inici.jsp> [9-10-2009]

<http://www.icc.es/web/content/ca/index.html> [9-10-2009]
<http://biodiver.bio.ub.es/biocat/homepage.html> [13-10-2009]
<http://www.creafe.uab.es/iefc/publicacio.htm> [13-10-2009]
http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/espais_naturals [13-10-2009]
<http://www.iucn.org/> [13-10-2009]
<http://biodiver.bio.ub.es/naturdigit/> [13-10-2009]
http://www.catpaisatge.net/esp/cataleg_prototipus.php [13-10-2009]
<http://www.tesisenxarxa.net/TDX-0622109-105033/> [13-10-2009]
http://mediambient.gencat.cat/cat/el_departament/cartografia/ [13-10-2009]
<http://magno.uab.es/atles-climatic/> [13-10-2009]
http://mediambient.gencat.cat/cat/el_medi/habitats/inici.htm [13-10-2009]
<http://www.icc.es/web/content/ca/index.html> [9-10-2009]
<http://www.idescat.net> [13-10-2009]
<http://www.gencat.es/mediamb/sig/bases.htm> [13-10-2009]
<http://www.catpaisatge.net/cat/index.php> [19-10-2009]
<http://www.catpaisatge.net/cat/index.php> [19-10-2009]
<http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/arees/territori/paisatge/publicacions/publicacions.jsp>
[19-10-2009]

10.- Programació de l'assignatura

A través del campus virtual i en el wiki de l'assignatura tindreu constància del calendari actualitzat de totes les activitats que es realitzaran al llarg del curs. Així com també de tot el material que es presenti a classe i necessari per a realitzar les diferents pràctiques.

En cas de dubte entre aquest document i la informació "virtual" serà aquesta segona la que tindrà validesa. Per tant, aquesta programació d'activitats amb les dates corresponents és orientativa i serveix per il·lustrar el calendari acadèmic.

Les activitats d'aprenentatge es fan en sessions dirigides (classes teòriques) en les que es poden fer pràctiques d'aula i també en sessions supervisades (classe pràctiques) que tant es poden fer a l'aula com al camp. L'objectiu final de totes les activitats és realitzar un treball final de curs que serà presentat en el període final d'avaluació de forma oral (power point) i amb un tríptic resum de la feina realitzada. No obstant això, l'avaluació durant tot el curs és continuada, amb entregues regulars de les pràctiques, la qual cosa facilita la presentació final del treball que s'haurà corregit a mida que avança el curs.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE (calendari provisional i subjecte a canvis)

DATA/ES	ACTIVITAT	ESPAI	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
27/09/2010	Tema 1. Definició Paisatge. Escoles i Tendències geogràfiques.	Aula	Lectures obligatòries Pràctica Aula A. Definicions Paisatge	L'alumne serà capaç de: a) Definir y discutir sobre la definició de paisatge. b) Conèixer les principals característiques de las escoles geogràfiques y les seves tendències més importants en matèria de paisatge.
	Pràctica 1. Mapa Descripció Geogràfica	Aula Informàtica	Programa Miramon; Lectures obligatòries	Pràctica 1. El mapa general haurà de contenir: xarxes hidrogràfica, viària principal i secundària, nuclis i corbes de nivell

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
29/09/2010	Tema 2. Del Convenir europeu a la Llei del Paisatge 8/2005 de Catalunya	Aula	Lectures obligatòries Pràctica Aula B. Llei 8/2005 i Decret 343/2006	L'alumne serà capaç de: a) Conèixer i criticar la definició de paisatge segons la Llei 8/2005. b) Saber què és l'Observatori del paisatge i quines funcions té c) Conèixer un Catàleg del Paisatge
04/10/2010	Tema 3. Les unitats de paisatge (I)	Aula	Lectures obligatòries Pràctica Aula C. Les unitats paisatge	L'alumne serà capaç de: a) Establir una taxonomia b) Identificar diferents elements estructurals c) Classificar Unitats de Paisatge
06/10/2010 13/10/2010	Pràctica 2. Mapa pendents Pràctica 3. Mapa hipsomètric Pràctica 4. Mapa curvatures Pràctica 5. Mapa orientació Pràctica 6. Mapa de conques visuals	Aula Informàtica	programa Miramon; Lectures obligatòries	Fer les pràctiques i capacitat crítica sobre el seu contingut
18/10/2010	Sessió Supervisada Pràctica 7. Mapa radiació Pràctica 8. Mapa precipitació mitjana anual Pràctica 9. Mapa de temperatura mitjana anual Pràctica 10. Mapa unitats topoclimàtiques			
20/10/2010	Tema 3. Les unitats de paisatge (II)	Aula	Lectures obligatòries Pràctica Aula D. Elements P.	L'alumne serà capaç d'establir una taxonomia del paisatge.

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
25/10/2010	Sessió Supervisada La unitat topoclimàtica	Aula Informàtica	Lectures obligatòries	
Sessions 27/10/10 i 01/11/10	Treball autònom per acabar feines			
03/11/10	Tema 3. Les unitats de paisatge (II)	Aula	Lectures obligatòries. Pràctica Aula E. Classificació	L'alumne serà capaç d'identificar diferents elements estructurals i classificar Unitats de Paisatge
08/11/10	Sessió Supervisada Pràctica 11. Mapa de vegetació Pràctica 12. Litologia predominant	Aula Informàtica	programa Miramon; Lectures obligatòries	Fer les pràctiques i capacitat crítica sobre el seu contingut
	Sortida Camp (data a escollir) Práctica 13. Fitxa sortida camp	Sortida de camp	Pràctiques fetes a classe	L'alumne serà capaç de: Reconèixer Unitats de paisatge
10/11/10 15/11/10	Sessió Supervisada Les unitats funcionals del paisatge	Aula	programa Miramon; Lectures obligatòries	Mapa Unitats de Paisatge
17/11/10	Tema 4. La Geohistòria	Aula	Lectures obligatòries Pràctica Aula F. Escala temps	L'alumne serà capaç de reconèixer les tècniques d'anàlisi de l'escala temporal
22/11/10			Aula	Lectures obligatòries Pràctica Aula G. Escala Esp.
	Sessió Supervisada Pràctica 14. Georeferenciació Pràctica 15. Mapa canvis en les cobertes entre 1956-actualitat	Informàtica	programa Miramon; Lectures obligatòries	L'alumne serà capaç de: Fer una anàlisi de la dinàmica de les cobertes vegetals a partir de documentació no georeferenciada

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
24/11/10	Tema 5. La valoració del Geosistema	Virtual	Lectures obligatòries Pràctica Aula H. Examen	L'alumne serà capaç de definir i aplicar correctament el concepte de Geosistema
29/11/10	Sessió Supervisada Pràctica 16. Mapa d'espais naturals reconeguts	Virtual	programa Miramon; Lectures obligatòries	L'alumne serà capaç d'identificar i cartografiar els valors naturals reconeguts
01/12/10	Tema 6. Els valors productius del paisatge	Virtual	Lectures obligatòries Pràctica Aula I. IDESCAT	L'alumne serà capaç d'identificar les variables socioeconòmiques
06/12/10 i 08/12/10	Treball autònom per acabar feines (festiu)			
13/12/10	Tema 7. Els usos del sòl	Virtual	programa Miramon i programari d'estadística a determinar; Lectures obligatòries	L'alumne serà capaç de fer un mapa de taxonomies territorials per definir les activitats econòmiques que regeixen el paisatge
15/12/10	Pràctica 17. Mapa canvis 1987	Virtual	Lectures obligatòries Pràctica Aula J. Fot. aèria 56	L'alumne serà capaç de discutir críticament sobre els usos del sòl i fer-ne la seva representació cartogràfica
20/12/10	Sessió Supervisada Pràctica 18. Anàlisi fotografia antiga	Virtual	programa Miramon; Lectures obligatòries	
22/12/10	Tema 8. Valors estètics i socials	Virtual	Lectures obligatòries Pràctica Aula K. Conflictes territori i percepció	L'alumne serà capaç de discutir críticament sobre els valors estètics i representar-los cartogràficament
	Sessió Supervisada Pràctica 19. Mapa olors	Virtual	programa Miramon; Lectures obligatòries	

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
24/12/10 a 9/1/10	Del 24 desembre al 9 gener festiu			
10/1/11	S. Supervisada- Pràctica 20. Fitxa patrons Pràctica 21. Mapa de patrons	A determinar per cada grup	Pràctiques fetes a classe programa Miramon; Lectures obligatòries	L'alumne serà capaç de fer un mapa de patrons del paisatge
12/1/11	Acabar pràctiques		Lectures obligatòries Pràctica Aula L. Examen	
17-01-2011	Temps destinat al treball autònom dels alumnes per acabar el treball.			
19-01-2011				
24/26-01-2011	Presentació dels treballs			Treball de curs. "Catàleg de Paisatge". S'acompliran els objectius del curs

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
24-11-2010	Pràctiques corregides UD 1, 2, 3 i 4. Mapa d'Unitats de Paisatge Examen Teòric	Virtual		L'examen teòric i el material entregat demostrarà els coneixements adquirits en la primera part del curs basats en la identificació i caracterització del paisatge
12-01-2011	Pràctiques corregides UD 5, 6 i 7 Mapes de dinàmiques i de patrons.	Virtual		L'examen teòric i el material entregat demostrarà els coneixements adquirits en la segona part del curs basats en l'avaluació del paisatge
24/26-01-2011	Treball de curs	Aula		Presentació final del treball de curs demostrarà si s'han assolit els objectius del curs
Les entregues parcials de les pràctiques fetes a classe s'aniran indicant al llarg del curs per tal que a l'entrega final les pràctiques s'hagin pogut corregir.				